

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gersdorf

w sprawie z wniosku A. Sp. z o.o. w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.
z udziałem zainteresowanego R. M.
o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 września 2010 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 listopada 2009 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 8 lipca 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. stwierdził, że ubezpieczony R. M., pracownik A. Sp. z o.o. nie podlega ubezpieczeniom społecznym w Polsce.

Rozpatrujący sprawę na skutek odwołania wnioskodawcy - A. sp. z o.o. – Sąd Okręgowy w W., IX Wydział Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 2 lipca 2009 r., sygn. IX U (...) oddalił odwołanie. Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne.

Ubezpieczony R. M. został zatrudniony przez wnioskodawcę w okresie od 3 listopada 2007 r. do 16 grudnia 2007 r. na podstawie umowy o pracę, w ramach której obowiązki pracownicze wykonywał na terenie Francji. Wnioskodawca prowadzi działalność w zakresie pośrednictwa pracy.

Sąd Okręgowy uznał, że w sprawie zastosowanie znajdują unormowania Rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. Urz. UE Polskie Wydanie Specjalne, t. 5, r. 1, str. 35). Zgodnie z art. 13 ust. 2 lit. a) Rozporządzenia pracownik zatrudniony na terytorium jednego państwa członkowskiego, podlega ustawodawstwu tego państwa, choćby zamieszkiwał na terytorium innego państwa lub gdy w innym państwie siedzibę ma przedsiębiorstwo lub pracodawca, który go zatrudnia. Wyjątek do tej zasady (*lex loci laboris*) stanowi regulacja art. 14 ust. 1 lit. a), zgodnie z którą pracownik najemny, zatrudniony na terytorium jednego państwa członkowskiego przez przedsiębiorstwo, w którym jest zwykle zatrudniony i przez które został skierowany do wykonywania pracy na terytorium innego państwa członkowskiego, podlega nadal ustawodawstwu tego państwa, pod warunkiem, że przewidywany okres wykonywania tej pracy nie przekracza 12 miesięcy i że nie został on skierowany w miejsce innego pracownika, którego okres skierowania upłynął. W decyzji Komisji Administracyjnej WE ds. zabezpieczenia socjalnego z dnia 13 grudnia 2000 r. nr 181 w sprawie oddelegowania pracowników przyjęto wytyczne Trybunału Sprawiedliwości UE zgodnie z którymi, aby przedsiębiorstwo mogło posługiwać się przepisami odnośnie oddelegowania powinno, m. in. prowadzić znaczną część działalności na terenie państwa wysyłającego. Kryterium tego wnioskodawca nie spełnia, albowiem na terenie Polski prowadzi jedynie zadania z zakresu administracji sprawami spółki, podczas gdy gros działalności polegał na zatrudnieniu pracowników w celu ich natychmiastowego oddelegowania do pracy we Francji.

Rozpatrujący sprawę w II instancji Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 24 listopada 2009 r., sygn. III AUa (...) oddalił apelację wnioskodawcy.

Sąd Apelacyjny zaakceptował ustalenia faktyczne sądu I instancji. Dokonując ich oceny prawnej z wykorzystaniem norm Rozporządzenia 1408/71 wskazał, że jako zasadę uznać należy obowiązek objęcia ubezpieczeniami społecznymi w kraju wykonywania pracy. Zdaniem Sądu wnioskodawca nie może powoływać się na wyjątek z art. 14 ust. 1 lit. a) przede wszystkim z uwagi na fakt,

że ubezpieczony nie był przez niego zwykle zatrudniony, a następnie oddelegowany. Ubezpieczony tymczasem w ogóle nie wykonywał pracy na rzecz wnioskodawcy na terenie Polski, został bowiem zatrudniony od razu w celu delegowania do pracy we Francji. Niezależnie od tego Sąd Apelacyjny zaakceptował rozważania Sądu I instancji w zakresie oceny, że dla oddelegowania pracownika do pracy w rozumieniu art. 14 Rozporządzenia konieczne jest prowadzenie znacznej części działalności na terytorium państwa wysyłającego. Tej przesłanki wnioskodawca także nie spełnia, co uzasadniało łącznie oddalenie apelacji.

Skargę kasacyjną od tego wyroku wywiódł pełnomocnik wnioskodawcy. Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego wykładni pojęcia „prowadzenie działalności godnej odnotowania” oraz potrzebę wykładni art. 14 ust. 1 lit. a) Rozporządzenia 1408/71 w zakresie znaczenia wyżej wymienionego pojęcia, które to pojęcie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie podlega przyjęciu do rozpoznania.

Skarżący domaga się od Sądu Najwyższego dokonania wykładni pojęć prawa europejskiego – Rozporządzenia 1408/71 a w istocie wyjaśnień do tej regulacji. Należy však zauważyć, że kompetencją w tym zakresie dysponuje wyłącznie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Sąd Najwyższy mógłby jedynie dokonywać wykładni proeuropejskiej norm prawa polskiego. W tym jednak przypadku chodzi o wyjaśnianie wprost treści regulacji unijnej. Sąd Najwyższy w związku z tym mógłby zwrócić się do TSUE o dokonanie wykładni wątpliwych regulacji. Niemniej jednak zgodnie z tzw. doktryną *acte éclairé* nie ma potrzeby zadawania pytania w sytuacji, w której pytanie miałoby być identyczne z kwestią, która już wcześniej stanowiła przedmiot rozstrzygnięcia (por. M. Kenig-Witkowska, A. Łazowski, R. Ostrihansky, *Prawo instytucjonalne UE*, Warszawa 2007, str. 398). Godzi się zatem przypomnieć, że pogląd o konieczności prowadzenia działalności w szerokim zakresie w kraju rejestracji został wyrażony i omówiony w orzeczeniu TSUE w sprawie *Fitzwilliam* (C-202/97). Rozstrzygnięcie, czy działalność

określonego podmiotu w istocie spełnia to kryterium zależy od konkretnego przypadku. Należy zatem zauważyć, że nie jest możliwe zadanie kolejnego pytania w tej kwestii, bowiem nie zmierzałoby ono do jakichkolwiek nowych rozstrzygnięć. Zaaprobować przystoi natomiast zapadłe w niniejszym postępowaniu rozstrzygnięcia, które odmówiły wnioskodawcy tego rodzaju przymiotu.

Pojęcie „szerokiego prowadzenia działalności” czy też w innym ujęciu „prowadzenia działalności godnej odnotowania” stanowi bowiem zwrot niedookreślony. Sąd Najwyższy rozstrzygający w niniejszym postępowaniu stoi na stanowisku, że przedmiotem jego orzekania w ramach skargi kasacyjnej mogą być jedynie przypadki rażąco wadliwej wykładni takich zwrotów (podobnie jak klauzul generalnych). W innych wypadkach próba ich wypełniania przez Sąd Najwyższy musiałaby prowadzić do rozstrzygnięć kazuistycznych, nie stanowiących odpowiedzi na istotne zagadnienia prawne. Ponieważ skarżący w istocie oczekuje takiego rozstrzygnięcia, sformułowanego zagadnienia prawnego nie sposób uznać za zagadnienie wymagane zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Na marginesie należy podnieść, że skargi kasacyjne wnosił wnioskodawca w odniesieniu do wielu swych pracowników. Niektóre z nich zostały wprawdzie przyjęte do rozpoznania, ale rozstrzygnięte na jego niekorzyść (np. wyroki z 5 maja 2010 r., II UK 395/09, II UK 394/09, II UK 319/09, II UK 27/10, z 6 maja 2010 r., II UK 359/09, II UK 362/09, II UK 28/10). Nawet zatem gdyby przyjąć, że problem sformułowany przez skarżącego stanowił istotnie zagadnienie wymagające rozpoznania przez Sąd Najwyższy, to zagadnienie to zostało już rozstrzygnięte. Nastąpiło to bowiem w sposób jednolity i w kierunku odwrotnym od oczekiwanego przez wnioskodawcę. W tej sytuacji przyjęcie niniejszej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie miałoby racji bytu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.